

Flevoland

Wat ooit water was, klotsende golven vol vette vis en bossen kolossaal koraal, is nu cement en beton, en een supermarkt met gierige weekaanbiedingen en kantoorpanden met grijze namaakkunst op de lelijke muren. Met een nostalgische 130 kilometer op de teller reden we Flevoland binnen, op weg naar wat een zoveelste ontiegelijk fatsoenlijk avontuur in een braaf vakantiepark moest gaan worden.

Als devaluatie zijn die termen geenszins bedoeld: Lisa en ik wentelen ons al vanaf het begin van onze relatie dolgelukkig in de degelijke lakens van de kleinburgerlijkheid. We werken met weekmenu's, worden werkelijk enthousiast bij de vooruitblik van een blokkur bowlen en als we elektrische fietsen hadden, zouden we elke zondag fluitend een ritje door de natuur maken. Dat alles is puur geluk, zoals geluk die dag blijkbaar ook was om over de snelweg te rijden terwijl ik observeerde hoe Lisa van rijstrook wisselde – binnen, buiten, schouder – en om te zien dat haar konen rood kleurden toen de immer mysterieuze navigatiestem aangaf dat we onze bestemming naderden.

Geluk duurt zelden langer dan een veel te kort moment en ook deze minivakantie, waarop de tijd vooralsnog stil leek te staan, vormde daar blijkbaar toch geen uitzondering op. Ons huurappartement voor een midweek bleek zich op de tweede verdieping van een majestueus flatgebouw te bevinden, waardoor ik neigingen om spontaan in balken uit te barsten moest onderdrukken toen ik de weekendshoppers vol met van huis meegebrachte prullaria vijfenveertig treden omhoog sjouwde. Zelden voelde ik zo'n diepgevoeld medelijden met pakezels die in verre landen met kilo's zooi door de bergen zeulen, en als teken van dank de volgende keer nog zwaarder beladen worden. Toen ik de laatste tas in het appartement plofte en zich op mijn voorhoofd een bewonderenswaardig mozaïek van zweetdruppeltjes had gevormd, keek ik pas om me heen. Het moest gezegd: het appartement was smaakvol ingericht. De woonkamer deed vermoeden dat het niet een twee-, maar eigenlijk een vier- of vijfpersoonsappartement betrof. Een eveneens grote, open keuken met kookeiland keek uit op een aandoenlijk haventje, waarin kleine boten aanmeerden en oude mannen met malle mutsjes en een sigaret in hun mondhoek elkaar joviaal lachend op de schouders sloegen. De slaapkamer was ruim en het matras scoorde een ruime voldoende, wat gezien de strikte slaapkamereisen die Lisa en ik er doorgaans op nahouden, gerust een zoveelste wereldwonder mag heten. Verder voorzag het etablissement in een aardige badkamer met ligbad en inlopdouche, en tot overmaat van levenstroost vonden we in een verder verloren kamer een nogal minimalistisch ingericht houten tuinhuis, met slechts houten banken en een bak met stenen waarvan de boekingswebsite geen melding had gemaakt.

'Toon,' zei Lisa zacht. Ik keek in de fel schitterende diamanten van haar ogen en wist dat er een openbaring zou volgen, iets wat wellicht onze levens zou veranderen, of anders ten minste iets goeds zou betekenen voor de aankomende midweek. 'Toon,' zei ze nogmaals, 'dit is nu wat de mensen een *sauna* noemen.'

Een sauna! Zoveel luxe – ik ging er bijna grootsch en meeslepend aan ten onder. Nooit eerder had ik in de grofweg negenduizend dagen die mijn leven toen telde, een sauna van zo dichtbij gezien, laat staan dat ik de fysieke sensatie die bij het aandoenlijk ogende rijkeluiscrematorium hoort, ooit ervoer. Vroeger, in de tijd dat mijn kruipen lopen werd,

deden onze duimen thuis pijn van het oneindig omdraaien van de kleinste muntjes. Alleen al dromen over een sauna durfde ik niet. En nu, nu stond ik oog in oog met een apparaat dat, mocht ik de verhalen van vrienden en familie geloven, mij een ervaring zou bezorgen in vergelijking waarmee een orgasme een nietszeggende en haast onvoelbare rilling van het lijf zou worden. Niet verwonderlijk dus dat ik mijn kleren als een malle van mijn lijf scheurde en aan allerhande knoppen begon te draaien. Ik drukte, schoof en trok aan knoppen en zaken die daar al dan niet voor waren bedoeld om de warme waterdamp op mijn lichaam te kunnen voelen, maar zoals vrijwel altijd in tijden van buitensporig enthousiasme mijnerzijds, gebeurde er niets. Alhoewel ik haar niet zag en hoorde, voelde ik dat Lisa achter me glimlachend het hoofd schudde. Inderdaad voelde ik al snel een klamme hand op mijn schouder die me liefdevol bij het bedieningspaneel vandaan leidde.

‘Ik zet hem wel aan. Ga jij maar zitten,’ zei ze teder, drukte resoluut en haast zonder te kijken op één van de twaalf knoppen en de sauna sprong aan. Een zacht geronk vulde mijn gehoorgang terwijl ik plaatsnam op de houten bank. Het verheugen op wat ging komen was zo groots dat ik me niet eens verbaasde over het feit dat Lisa zelf niet naast mij plaatsnam, maar begon aan het uitpakken van de koffers en tassen.

Terwijl buiten de gure regen tegen de ruiten tikte, stapte ik een krappe vijftien minuten later gaargekookt en wel uit de houten hut. ‘Stappen’ is wellicht een iets te optimistisch woord voor de manier waarop ik, naarstig naar lucht happend, naar buiten buitelde. Sterker nog: ik waggelde naar de riante woonkamer en kneep mezelf op verschillende plekken om me ervan te overtuigen dat het echt was, geen droom. Dat ik de snelkookpan had overleefd, kon ik niet geloven. Nooit had ik verwacht zo blij te zijn oude mannen met malle mutsjes en een sigaret in hun mondhoek in te verte te ontwaren. Ik bonkte op de ramen, kijk, kijk, kijk, ik ben weliswaar kletsnat van mijn eigen angstsappen maar ik leef nog, kijk dan toch lieve meneren, en pas nadat ik nogmaals een vertrouwde hand op mijn schouder voelde, realiseerde ik me dat ik poedelnaakt naar oude mannen stond te wuiven. De lieve meneren hadden mij goddank niet gezien – of ze deden heel erg geloofwaardig alsof. Het trillen ving aan: mijn lichaam startte met beven, niet van de kou en eveneens niet van de warmte. Waarvan wel bleef raadselachtig. Lisa keek me aan met ogen als brievenbussen.

‘Sauna’s zijn ook niet aan mij besteed hoor, maar jij verheft overdrijven ook weer tot een Olympische sport,’ zei ze afgemeten terwijl ze me een handdoek overhandigde, die ik dankbaar om mijn middel sloeg. Ik droop af naar de badkamer, waar ik een douche nam waarvan mij over twintig jaar waarschijnlijk nog elke seconde helder voor de geest zal staan. Hoe elke ijskoude druppel de verschrikking uit mijn lichaam joeg: het ging mijn stoutste fantasieën te boven. Er kon geen orgasme tegenop. Zachte kreuntjes verlieten mijn lichaam toen Lisa binnen kwam wandelen en een halve drogisterij uit haar toilettaas toverde.

‘Aansteller,’ zei ze hoofdschuddend, en ondanks dat ik er niks aan kon doen, was ik het volkomen met haar eens.